

UCHWAŁA NR I.3.S.2020

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ

W SZCZECINIE

z dnia 2 stycznia 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XIV/154/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 506, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność części uchwały Nr XIV/154/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części:

- 1) § 1 ust. 4 w zakresie wyrażenia „, z wyłączeniem wody odrębnie opomiarowanej zużytej na cele ogrodnicze lub baseny trwale z gruntem związane”;
- 2) §1 ust. 5, 6, 8, 9 z uwagi na podjęcie uchwały z naruszeniem art. 6j ust. 3e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.);
- 3) § 1 ust. 10, 11 z uwagi na podjęcie uchwały z naruszeniem art. 2 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr XIV/154/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r., przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie dnia 11 grudnia 2019 r., wydana została na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z przepisami ustawy w zakresie ustalenia w drodze § 1 ust. 4–11 zasad obliczenia ilości zużytej wody na danej nieruchomości, a także przyznanie Burmistrzowi Dziwnowa możliwości decydowania o odliczeniu części zużycia wody od ilości zużytej wody determinującej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o którym powiadomiono Przewodniczącą Rady Miejskiej w Dziwnowie pismem z dnia 19 grudnia br. (znak: K.0010.607.AS.2019). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 2 stycznia r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

W dniu 31 grudnia 2019 r. do organu nadzoru wpłynęło stanowisko Burmistrza Dziwnowa przekazane pismem Przewodniczącej Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2019 r. (znak: RMwm.0004.95.2019), w którym organ wykonawczy ustosunkowując się do informacji o wszczęciu postępowania nadzorczego, stwierdził że określone zasady ustalania ilości zużytej wody stanowią wykonanie dyspozycji ustawodawcy wyrażonej w drodze art. 6j ust. 3e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 2 stycznia br. W posiedzeniu uczestniczył Pełnomocnik organu stanowiącego Gminy Dziwnów, który wskazał że zamiarem gminy było określenie zasad ustalania ilości zużytej wody z uwzględnieniem odliczenia wody odrębnie opomiarowanej, wykorzystywanej na dwa cele, tj. ogrodnicze oraz baseny trwale z gruntem związane. Pełnomocnik przedstawił, że zużycie wody odrębnie opomiarowanej przeznaczonej na cele ogrodnicze zostało ograniczone do zużycia 25m³ ze względu na potencjalne nadużycia zwolnienia. Natomiast takiego ograniczenia nie zastosowano do wody zużywanej na potrzeby napełnienia basenów trwale z gruntem związanych, ponieważ woda pochodząca z takiego basenu nie nadaje się następnie do wykorzystania na inne cele.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr XIV/154/19 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 4 grudnia 2019 r. ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w zakresie części § 1 ust. 4 oraz ust. 5, 6, 8 - 11 określających zasady ustalenia ilości zużytej wody na danej nieruchomości oraz regulujących tryb ustalenia ilości zużytej wody, w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności.

W drodze uchwały Nr XIV/154/19 organ stanowiący Gminy Dziwnów wybrał metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wybrana metoda stanowi ilość zużytej wody z danej nieruchomości oraz stawki opłaty za 1m³ zużytej wody. W § 1 ust. 4 Rada Miejska w Dziwnowie postanowiła, że zużycie wody będące podstawą ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi opomiarowane zużycie wody z nieruchomości za rok poprzedni, ustalone w oparciu o wodomierz główny, z wyłączeniem wody odrębnie opomiarowanej zużytej jedynie na cele ogrodnicze lub baseny trwale z gruntem związane. W ustępie 6 odliczenie zużytej wody odrębnie opomiarowanej na cele ogrodnicze zostało limitowane do 25m³. W drodze ustępu 5 organ stanowiący określił tryb odliczenia ww. wody odrębnie opomiarowanej, wskazując iż odliczenie może nastąpić w przypadku spełnienia dwóch warunków. Pierwszy – złożenie wniosku do Burmistrza z określeniem celu na jaki zostanie lub został

założony podwodomierz. Drugi – założony podwodomierz został/zostanie zgłoszony i zalegalizowany przez ZWiK Sp. z o.o. w Dziwnowie. Na mocy ust. 8 Rada Miejska postanowiła o możliwości odliczenia od ilości zużytej wody, wody do zużycia której doszło w następstwie awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej. Ustęp 9 reguluje tryb dokonania powyższego odliczenia, wskazując dwa warunki determinujące możliwość zwolnienia, tj. zgłoszenie awarii, udokumentowanie jej i potwierdzenie przez ZWiK Sp. z o.o. w Dziwnowie, a następnie złożenie udokumentowanego wniosku z prośbą o uwzględnienie awarii i uzyskanie pozytywnej opinii organu wykonawczego potwierdzającej awarię. Organ nadzoru analizując powyższe postanowienia doszedł do przekonania, że ich redakcja nie znajduje umocowania w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a co ważniejsze w świetle uchwalonych deklaracji o wysokości opłaty nie stwarza podstaw do zastosowania uregulowanych odliczeń zużytej wody. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z wybraną metodą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi opłata wyliczana jest w oparciu o ilość wody zużytej na danej nieruchomości i uchwalonej stawki opłaty. Zgodnie z art. 6m ust. 1a ustawy deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. A zatem to w deklaracji wskazywane są dane niezbędne do ustalenia opłaty oraz końcową opłatę, którą należy uiszczać gminie za świadczenie usług gospodarowania odpadami komunalnymi. Rada Miejska w Dziwnowie na mocy uchwały Nr XV/158/19 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, obowiązującej na terenie Gminy Dziwnów, ustaliła wzory deklaracji opłaty, w których nie pozostawiono miejsca na dokonanie odliczenia wody, zarówno odrębnie opomiarowanej, jak również wody zużytej wskutek awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej. Co więcej w myśl art. 6m ust. 2 ustawodawca przewidział konieczność złożenia nowej deklaracji w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości. Ponadto w świetle uregulowanego trybu odliczeń zużytej wody przyznano Burmistrzowi kompetencje nieprzewidziane w ustawie. Zarówno w drodze § 1 ust. 5 i ust. 8 organowi wykonawczemu Gminy Dziwnów pozostawiono luz decyzyjny w zakresie odliczenia zużytej wody, od ilości determinującej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Co prawda prawodawca w drodze art. 6j ust. 3e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przyznał organowi stanowiącemu gminy kompetencje uregulowania zasad ustalania ilości zużytej wody, jednak określone zasady nie mogą zostać uregulowane w sposób całkowicie dowolny, w oderwaniu od pozostałych przepisów ustawy. W badanej uchwale organ stanowiący Gminy Dziwnów, w ocenie organu nadzoru wykroczył poza kompetencje prawotwórcze we wskazanym zakresie. Izba nie przeczy możliwości odliczenia od ilości zużytej wody, wody odrębnie opomiarowanej, jednak jej odliczenie musi zachowywać zasady sprawiedliwości społecznej i uwzględniać możliwość odliczenia wody w sposób sprawiedliwy, zaś po drugie jej odliczenie musi zostać przewidziane w deklaracji. Organ

nadzoru nie dostrzega w przepisach prawa powszechnie obowiązującego kompetencji dla organu wykonawczego gminy do przeprowadzenia odrębnego postępowania mającego na celu odliczenie części zużytej wody. Prawodawca w ramach przepisów ustawowych przewidział zwolnienia z części opłaty, określając przy tym tryb ich stosowania.

Ustosunkowując się do postanowień zredagowanych w drodze § 1 ust. 10 i ust. 11 badanej uchwały w pierwszej kolejności wskazać należy, iż na mocy przywołanych jednostek redakcyjnych uchwały Rada Miejska w Dziwnowie postanowiła, że w przypadku dużych wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych dopuszcza się możliwość rozliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi biorąc pod uwagę sumę zużycia wody na poszczególnych lokalach mieszkalnych. Stosownie do ustępu 11, w przypadku wystąpienia różnicy między wodomierzem głównym, a sumą zużycia wody na poszczególnych lokalach przekraczającą 10 %, do wyliczenia opłaty, postanowiono o przyjęciu zużycia wody w oparciu o wodomierz główny pomniejszony do wartości nie większej niż 10 % zużycia wody na wodomierzu głównym. W tym miejscu wskazać należy, że ustawodawca w drodze art. 2 ust. 3a ustawy uregulował sposób obliczenia opłaty od nieruchomości wielolokalowych wskazując, że wspólnota mieszkaniowa ponosi wynikające z ustawy opłaty bez ograniczeń, a każdy właściciel lokalu - w części odpowiadającej stosunkowi ilości zużytej wody w lokalu do ilości zużytej wody we wszystkich lokalach, a w zakresie zużycia wody na potrzeby części wspólnej nieruchomości wielolokalowej w wysokości odpowiadającej jego udziałowi w nieruchomości wspólnej. Prawodawca nie upoważnił organu stanowiącego gminy do regulowania zasad wyliczania opłaty dla nieruchomości wielolokalowych. Tego rodzaju nieruchomości odpowiadają regułom przyjętym, według wybranej metody, jak dla pozostałych nieruchomości. Ponadto organ nadzoru wskazuje na brak zredagowanych definicji pojęcia „duża wspólnota”, które w języku prawnym również takiej definicji nie posiada.

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu zapewnienia skuteczności funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dziwnów, organ nadzoru wobec naruszenia przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dokonał derogowania z systemu prawnego części § 1 ust. 4 i w konsekwencji ust. 5, 6, i 8 - 11.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Bogusław Staszewski